

Bilag 1

Juniindstillingen til budget 2018

Indhold

1. Udviklingen i udvalgenes budgetrammer for budgetforslag 2018	4
2. Udvalgenes serviceudgifter i budgetforslag 2018	5
2.1. Servicemåltal, servicebufferpulje og strukturelt mindreforbrug	5
2.2. Bevillinger der udløber i 2018.....	6
2.3. Demografiregulering	6
2.4. Fællesordninger og kommunens fællessystemer.....	7
2.5. Overgang fra tjenestemand- til overenskomstsættelse.....	9
2.6. Modtagelse af flygtninge i 2018.....	10
2.7. Centrale puljer under Økonomiudvalget	11
2.8. Økonomiudvalget – Movia.....	12
2.9. Økonomiudvalget – KL-kontingent	13
2.10. Økonomiudvalget – Hovedstadens Beredskab	13
2.11. Økonomiudvalget – Udbetaling Danmark.....	14
2.12. Økonomiudvalget – Korrektion byfornyede ejendomme	14
2.13. Ændringer i systembesparelserne som følge af implementering af Kvantum.....	15
2.14. Børne- og Ungdomsudvalget – Finanslov 2017	15
2.15. Teknik- og Miljøforvaltningen – Afledt drift til Øresundsstien og Envelopeparken	16
2.16. Teknik- og Miljøforvaltningen – Parkeringsundersøgelse	16
2.17. Teknik- og Miljøforvaltningen – Analyse af tabslån.....	16
3. Udvalgenes anlægsudgifter i budgetforslag 2018	17
3.1. Periodisering af anlægsudgifter.....	17
3.2. Centrale puljer	18
4. Udvalgenes overførsler mv. i budgetforslag 2018	21
4.1. Socialudvalget – Nye skøn for overførsler.....	22
4.2. Kultur- og Fritidsudvalget – Nye skøn for overførsler.....	23
4.3. Sundheds- og Omsorgsudvalget – Nye skøn for overførsler	24
4.4. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget – Nye skøn for overførsler	24
4.5. Kommunal medfinansiering af Sundhedsvæsenet	25
4.6. Økonomiudvalget – Centrale puljer	26
5. Finansposter i budgetforslag 2018	28
5.1. Budgettering af finansposter	28
5.2. Finansposter.....	28

5.3.	Kassekorrektioner og deponering.....	30
6.	Områder der kan påvirke budget 2018	31
6.1.	Aftale om kommunernes økonomi for 2018	31
6.2.	Håndtering af anlægsloft	31
6.3.	Skatter, tilskud og udligning	32
6.4.	Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet	32
7.	Den videre proces for udarbejdelse af budget 2018	33
7.1.	Budgetproces og tidsplan	33
7.2.	Formelle retningslinjer for udarbejdelse af budgetforslag 2018	33
7.3.	Proces for budgetnotater til forhandlingerne om budget 2018.....	34
7.4.	Intern DUT-proces	35

1. Udviklingen i udvalgenes budgetrammer for budgetforslag 2018

På baggrund af Økonomiudvalgets (ØU's) udmelding af de økonomiske rammer i Indkaldelsescirkulæret for budget 2018 (IC2018) har udvalgene indberettet budgetbidrag for 2018.

Budgetrammerne i denne indstilling er ændret i forhold til budgetrammerne i IC2018 (ØU den 25. januar 2017), da der bl.a. er indarbejdet en række korrektioner som følge af nye politiske beslutninger, herunder korrektioner vedrørende den demografiske udvikling og Overførselssag 2016-2017. Se bilag 7 for en detaljeret gennemgang heraf.

Økonomien i denne indstilling tager udgangspunkt i de politisk vedtagne korrektioner fra IC2018 til og med Borgerrepræsentationens (BR's) møde den 18. maj 2017. Desuden indgår konsekvensen af indstillingen Anlægsoversigt – juni 2017. Korrektioner som følge af BR's beslutninger på mødet den 22. juni 2017 vil blive indarbejdet i det endelige budgetforslag, som præsenteres for ØU den 23. august 2017. Kapitel 6 gennemgår herudover en række områder, der kan få økonomiske konsekvenser for budget 2018 frem mod det endelige budgetforslag.

Med denne indstilling er der pr. juni vedtaget udgifter for i alt 41,9 mia. fordelt med 24,9 mia. kr. til service, et nettoanlægsbudget på 6,4 mia. kr. og overførsler mv. på i alt 10,5 mia. kr., jf. tabel. Bruttoanlægsudgifterne i budget 2018, opgjort ekskl. anlægsudgifter på forsynings- og klimaområdet, udgør 7,2 mia. kr., jf. indstillingen Anlægsoversigt – juni 2017 til Økonomiudvalget.

Tabel. Københavns Kommunes samlede udgifter i 2018 (pr. 18. maj 2017)

Mio. kr., 2018 p/l	Service	Anlæg	Overførsler mv.	I alt
Nettoudgifter	24.931,9	6.414,6	10.513,9	41.860,5

Note: Beløbene er opdateret med alle beslutninger til og med BR den 18. maj 2017, anlægsoversigten til ØU den 13. juni 2017 samt korrektioner foretaget i denne indstilling.

Den økonomiske udvikling på kommunens styringsområder service, anlæg, overførsler og finansposter bliver gennemgået i kapitel 2-5, herunder en række korrektioner, der først tiltrædes i forbindelse med denne indstilling. I kapitel 6 orienteres om en række faktorer, der kan påvirke kommunens økonomi i 2018, men som det endnu ikke kan opgøres effekten af. Endelig angiver kapitel 7 den videre proces for udarbejdelse af budget 2018.

2. Udvalgenes serviceudgifter i budgetforslag 2018

Kommunens serviceudgifter i budgetbidraget for 2018 er 24.932 mio. kr., jf. tabel.

Tabel. Udvalgenes serviceudgifter i budgetbidrag 2018

1.000 kr., 2018 p/l	Service-udgiftsramme i IC 2018	Demografi-regulering	Øvrige korrek-tioner	Service-udgiftsramme i juni 2018
Revisionen	15.507	0	-8	15.499
Borgerrådgiveren	9.320	0	-7	9.313
Økonomiudvalget	1.792.965	0	-9.548	1.783.416
Kultur- og Fritidsudvalget	1.463.096	0	-3.886	1.459.211
Børne- og Ungdomsudvalget	10.313.387	42.375	-1.679	10.354.084
Sundheds- og Omsorgsudvalget	4.302.035	-13.227	10.695	4.299.503
Socialudvalget	5.384.374	-1.531	7.409	5.390.252
Teknik- og Miljøudvalget	769.645	0	1.058	770.703
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	844.078	0	5.860	849.939
I alt	24.894.408	27.617	9.894	24.931.919

Tabellen viser også ændringen i udvalgenes serviceudgifter siden IC2018, herunder demografireguleringen 2017 samt udvalgenes servicerramme pr. 18. maj 2017.

2.1. Servicemåltal, servicebufferpulje og strukturelt mindreforbrug

I forbindelse med regnskabet ønsker udvalgene hvert år at overføre relativt store beløb til næste budgetår som følge af mindreforbrug – både på anlæg og serviceudgifter. For serviceudgifterne gælder, at der kun kan overføres midler til næste budgetår, hvis der frigives servicemåltal ved kompenserende besparelser andre steder i budgettet eller hvis kommunens samlede serviceudgiftsramme vokser, eksempelvis som følge af statslige initiativer.

I forbindelse med IC2018 blev det anbefalet, at der afsættes en servicemåltalspulje på 120 mio. kr. i budgetforslaget til at dække forventede overførsler fra budget 2017 til 2018. I forbindelse med Overførselssagen 2016-2017 fik udvalgene overført 217,0 mio. kr. (2017-pl) på service, heraf blev 25,2 mio. kr. (2017-pl) overført til anlæg i 2017. Økonomiforvaltningen vil i forbindelse med budgetforslaget vurdere, om servicebufferpuljen i 2018 til håndtering af overførselsadgang skal justeres. I lighed med tidligere år er det herudover målsætningen, at der årligt prioriteres 100 mio. kr. varigt til nye politiske prioriteringer inden for kommunens kernerdrift.

Med Aftale om kommunernes økonomi for 2018 er den stramme styring af serviceudgifterne fastholdt. De stramme rammer sætter samtidig fokus på, hvordan kommunen prioriterer midlerne, så københavnernes sikres mest mulig nytte indenfor de økonomiske rammer. Det er nødvendigt med fortsat fokus på at identificere strukturelle mindreforbrug. Aprilprognosen for regnskab 2017 udviser et samlet forventet mindreforbrug på 214,7 mio. kr. i 2017 (2018 p/l) inkl. en uudnyttet servicebufferpulje på 0,1 mio. kr. Økonomiudvalgets principper for tværgående prioriteringer af mindreforbrug på service (ØU den 22. november 2016) medfører, at udvalgene kan omprioritere 50 pct. af indmeldte mindreforbrug til nye aktiviteter, mens de resterende 50 pct. kan indgå i budgetforhand-

lingerne. I forbindelse med halvårsregnskabet for 2017 vil Økonomiforvaltningen sammen med de øvrige forvaltninger i lighed med tidligere år vurdere, om eventuelle mindreforbrug kan indgå i budget 2018.

2.2. Bevillinger der udløber i 2018

I forbindelse med tidligere budgetvedtagelser samt Overførselssagen 2016-2017 er der givet en række midlertidige bevillinger. I 2018 bortfalder bevillinger for i alt 188,3 mio. kr., jf. tabel. Herudover blev der med budget 2017 afsat 62,9 mio. kr. (2018 p/l) til håndtering af udgifter til flygtninge i 2017. Disse udgifter indgår ikke i tabellen, men er opgjort særskilt i bilag 8.

Borgerrepræsentationen besluttede med budget 2015, at hvert udvalg senest et år før, en midlertidig driftsbevilling udløber, tager stilling til, om bevillingen skal indarbejdes i udvalgets faste ramme. I fagudvalgenes budgetlægning er der med budget 2018 bevilliget 34,1 mio. kr. til bevillingsudløb. Derudover er der midlertidige bevillinger, som af fagforvaltningen ikke vurderes at have et fortsat finansieringsbehov, og bevillinger der ikke ønskes videreført for 10,0 mio. kr. Bevillingsudløb i budget 2018 udgør dermed 144,2 mio. kr.

Tabel. Bevillinger der udløber i 2018

1.000 kr., 2018 p/l	Bevillinger der udløber	Videreførte bevillinger	Bevillinger der af forvaltningen ikke vurderes relevant at videreføre	Bevillinger der udløber i alt
Bevillinger der udløber i 2018 – service	-176.659	34.074	10.043	-132.542
Bevillinger der udløber i 2018 – overførsler	-11.637	0	0	-11.637
I alt	-188.296	34.074	10.043	-144.179

En samlet oversigt over bevillinger, der udløber i 2018, fremgår af bilag 8. Oversigten har været i høring i forvaltningerne.

2.3. Demografiregulering

En stor del af kommunens budget til service bliver reguleret efter, hvordan befolkningen udvikler sig. Reguleringen skal sikre, at der er midler til at yde den samme service til byens nye borgere, som den eksisterende befolkning får. Tilsvarende vil færre borgere reducere budgetterne. BR behandlede den 27. april demografireguleringen 2017, og de økonomiske konsekvenser er indarbejdet i denne indstilling. I forhold til IC2018 medfører demografireguleringen en ændring på 27,6 mio. kr. i 2018, fordelt med 27,1 mio. kr. fra den varige effekt af efterreguleringen i 2017 og 0,5 mio. kr. som følge af befolkningsudviklingen fra 2017 til 2018, jf. tabel.

Tabel. Demografiregulerede områder – marginale ændringer siden IC

Demografiregulering 1.000 kr., 2018 p/l	Efterregulering varig effekt på 2018	Befolknings- udvikling 2018	2019	2020	2021
Børne- og Ungdomsudvalget	33.126	9.250	12.440	15.166	16.261
Dagtilbud - Demografireguleret	28.191	11.040	13.650	13.385	11.221
Dagtilbud special - Demografireguleret	517	424	484	512	513
Undervisning - Demografireguleret	3.337	-4.488	-3.766	-1.425	1.009
Specialundervisning - Demografireguleret	-342	1.549	1.302	1.893	2.662
Sundhed - Demografireguleret	1.421	725	771	801	856
Sundheds- og Omsorgsudvalget	-3.929	-9.298	-5.638	-604	64
Pleje, service og boliger for Ældre	-3.782	-10.101	-6.767	-1.909	-1.346
Sundhed	-148	803	1.129	1.305	1.410
Socialudvalget	-2.048	517	1.646	1.770	1.484
Borgere med handicap, demografireguleret	-1.400	161	1.087	1.221	1.012
Hjemmeplejen, demografireguleret	-648	356	558	549	472
I alt	27.148	469	8.448	16.332	17.809

Den samlede stigning som følge af befolkningsstigningen på de demografiregulerede områder fra 2017 til 2018 udgør i alt 177,0 mio. kr., jf. nedenstående tabel.

Tabel. Demografiregulerede områder – marginale ændringer frem i årene

Demografiregulering 1.000 kr., 2018 p/l	2018	2019	2020	2021
Børne- og Ungdomsudvalget	145.050	151.118	165.894	171.934
Socialudvalget	26.668	26.583	25.301	23.438
Sundheds- og Omsorgsudvalget	5.284	20.865	34.441	44.693
I alt	177.002	198.566	225.635	240.064

2.4. Fællesordninger og kommunens fællessystemer

Københavns Kommune følger to finansieringsmodeller for fællesordningerne henholdsvis en opkrævnings- og en bevillingsmodel. Opkrævningsmodellen bruges for ordninger, hvor en opkrævning dels vurderes at have en adfærdsregulerende virkning, og hvor der kan være relative store udsving mellem forvaltningernes årlige betalinger. Bevillingsmodellen bruges for ordninger, hvor forvaltningernes adfærd har mindre indvirkning på udgiftsniveauet.

En oversigt over de samlede budgetter for samtlige fællesordningerne fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel. Oversigt over budgetter for fællesordninger og fællessystemer i 2018

1.000. kr., 2018 p/l	Fællesordning/fællessystem	Type	IC 2018	Juniindstilling 2018	Afvigelse
Alm. ordninger	Lønanvisning	Opkrævning	73.023	73.023	0
	Fællessystemer	Opkrævning	28.920	28.920	0
	Driftsaftaler	Opkrævning	40.762	40.762	0
	Lønanvisning	Bevilling	4.034	4.034	0
	Arbejdsgiverfunktion	Bevilling	19.811	19.811	0
	Fællessystemer	Bevilling	8.007	8.007	0
	I alt			174.557	174.557
Hvile i sig selv	Barselsfonden	Bevilling	131.000	149.027	18.027
	Arbejdsskade	Bevilling	53.101	53.101	0
	Forsikringsordningen	Opkrævning	75.511	75.511	0
	I alt			259.612	277.639

I forhold til IC2018 er der i udvalgenes rammer indarbejdet en samlet korrektion på -18,0 mio. kr. vedrørende barselsfonden som følge af merforbruget i 2016 på ordningen og som følge af forventede udgifter i 2018. Forvaltningerne er blevet adviseret om ændringen, og rammekorrektionen blev indarbejdet i de rammer, som udvalgenes budgetbidrag er udarbejdet efter.

Herudover har KS opdateret den forventede fordeling af indkrævningen i 2018 på lønanvisning og fællessystemer. Fordelingen følger en opdateret opgørelse over antallet af sager og brugere i på de enkelte ordninger i forvaltningerne.

Den samlede påvirkning fra fællesordningerne på udvalgenes budgetlægning – i forhold til IC2018 – fremgår af nedenstående tabel.

Tabel. Ændret budgetudfordring i forhold til IC2018

1.000. kr., 2018 p/l	Lønanvisning, opkrævning	Fællessystemer, opkrævning	Barselsfonden, bevillingskorrektion	I alt*
BUF	-1.573	800	-7.748	-8.521
KFF	119	-8	-678	-567
SOF	1.129	-1.398	-3.264	-3.533
SUF	1.170	-494	-3.252	-2.576
TMF	-580	271	-1.085	-1.394
ØKF	88	868	-1.010	-54
BIF	-354	23	-975	-1.306
Revision	-	-3	-8	-11
Borgerrådgiver	-	-62	-7	-69
I alt	0	0	-18.027	-18.027

*(-) angiver en større budgetudfordring, det vil sige større opkrævning eller negativ tillægsbevilling.

I nedenstående tabel fremgår forvaltningernes samlede forventede betalinger til fællessystemer i 2018. Der er ingen ændringer i de forventede betalinger til driftsaftaler og forsikringsordningen

Tabel. Forventet opkrævning til fællesordninger i 2018

1.000. kr., 2018 p/l	Lønanvisning	Fællessystemer	Driftsaftaler	Forsikringsordningen
BUF	28.683	2.863	5.214	31.761
KFF	3.086	2.846	4.670	8.894
SOF	15.164	6.158	8.742	8.346
SUF	15.787	3.639	7.552	6.619
TMF	3.660	3.925	3.817	10.628
ØKF	3.703	4.783	4.893	8.053
BIF	2.941	4.615	5.873	1.211
Revision	0	29	0	-
Borgerrådgiver	0	62	0	-
I alt	73.023	28.920	40.762	75.511

Principper for kommunens fællesordninger og fællessystemer

Lønanvisningen, den fælles arbejdsgiverfunktion, driftsaftaler samt fællessystemer følger nedenstående principper for håndtering af mer- og mindreforbrug.

- Hvis der i indeværende år kommer afvigelser på ordningerne, så hæfter ordningerne på tværs.
- Hvis der er mindreforbrug på tværs af ordningerne indgår midlerne i overførselssagen.
- Hvis der er et udækket merforbrug på tværs af ordningerne optages et internt lån på den konkrete ordning.

Barselfonden, arbejdsskadeordningen og forsikringsordningen er underlagt hvile-i-sig-selv bestemmelser. Overholdelse af hvile-i-sig-selv bestemmelserne sker ved følgende principper:

- Mer- og mindreforbrug afvikles ved at tilpasse forvaltningernes betaling, således at indtægter og udgifter for ordningerne balancerer over tid. Der tilstræbes balance for hver ordnings økonomi inden for en tidshorisont på maksimalt 10 år.
- På baggrund af afsluttet regnskab tilpasses ordningernes økonomi i indkaldescirkulæret og medio marts. Eventuelle ændringer i marts besluttet med juniindstillingen, men forvaltningerne adviseres om ændringerne i marts, så de kan indgå i udvalgenes budgetbidrag.
- Der rapporteres løbende status for ordningernes over- og underdækning, herunder ifm. kommunens budget og regnskab.

2.5. Overgang fra tjenestemand- til overenskomstansættelse

Økonomiudvalget vedtog i forbindelse med behandlingen af IC2010 en fremadrettet model for håndtering af forvaltningernes merudgifter i forbindelse med overgang fra tjenestemand- til overenskomstansættelse. I IC2013 blev modellen ændret for at forbedre incitamentsstrukturen. Kompensationen er 5.000 kr. pr. person, hvilket var den gennemsnitlige kompensation i budget 2012. I tidligere år er kompensationen af KS blevet fordelt ud på de enkelte forvaltninger efter en fordelings-

nøgle svarende til forvaltningernes betaling. Fra budget 2015 og frem er modellen ændret, således at KS og senere KIT bliver kompenseret på lige fod med forvaltningerne.

Forvaltningerne skal årligt kompenseres for den løbende overgang, indtil alle kommunens tjenstemandsansatte er erstattet af overenskomstansatte. Økonomiforvaltningen beregner en kompensation på baggrund af en opgørelse af forvaltningernes afgang af tjenstemænd og tilgang af overenskomstansatte i 2016, herunder oplysninger om stillingsbetegnelser. Kompensationen indarbejdes i de respektive udvalgs rammer i forbindelse med juniindstillingen. I tabellen nedenfor ses kompensationen til indarbejdelse i udvalgenes budgetter i 2018.

Tabel. Kompensation vedr. tjenstemænd i budget 2018

Udvalg	Antal	Kompensation i alt 1.000 kr., 2018 p/l
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	5	25
Børne- og Ungdomsudvalget	102	510
Kultur- og Fritidsudvalget	10	50
Socialudvalget	14	70
Sundheds- og Omsorgsudvalget	8	40
Teknik- og Miljøudvalget	9	45
Økonomiudvalget	8	40
I alt	156	780

2.6. Modtagelse af flygtninge i 2018

Udlændingestyrelsen har foreløbig tildelt Københavns Kommune en flygtningekvote for 2018 på 277. Dette er et lille fald sammenlignet med kvoten på 290 fra 2016. Dertil kommer et antal familiesammenførte til de flygtninge, kommunen begyndte at modtage i 2016 og 2017.

Udgifterne ved modtagelse af flygtninge i 2018 indgår ikke i forvaltningernes budgetbidrag. De økonomiske konsekvenser for 2018 vil indgå i forhandlingerne om budget 2018.

2.7. Centrale puljer under Økonomiudvalget

Der er i budget 2018 afsat en række centrale puljer på service på i alt 295,1 mio. kr., jf. tabel. Puljerne er placeret under Økonomiudvalget.

Tabel. Centrale puljer - service

1.000 kr., løbende p/l	2018	2019	2020	2021
Pulje til investering i kernevelfærden, service, budget 2017	13.064	0	0	0
Pulje til investering i kernevelfærden, service, IC 2018	115.000	0	0	0
Innovationspulje, IC 2018	10.000	0	0	0
Pulje til overenskomstfornyelse	23.890	26.819	27.408	28.011
Puljen til uforudsete udgifter, service	67.175	67.175	67.175	67.175
Pulje til vedligeholdelsesbidrag vedr. demografi	5.323	6.132	6.477	7.085
Puljer til driftsudgifter til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter	38.891	50.503	62.826	66.884
KL-kontingent	21.800	21.800	21.800	21.800
I alt	295.143	172.429	185.686	190.955

Pulje til investering i kernevelfærden, budget 2017

Efter Overførselssagen 2016-2017 refterer der 13,1 mio. kr. i puljen, som er blevet periodiseret til 2018. Puljen udmøntes i forbindelse med forhandlingerne om budget 2018.

Pulje til investering i kernevelfærden, IC 2018

Med IC2018 blev der afsat 115,0 mio. kr. til implementeringsudgifter vedrørende effektiviseringsstrategien for 2018. Puljen udmøntes med overførselssag 2017-2018 og vedtagelse af budget 2019.

Innovationspulje, IC 2018

Med IC2018 blev der afsat 10,0 mio. kr. til en innovationspulje i forbindelse med effektiviseringsstrategien for 2018. Puljen udmøntes med overførselssag 2017-2018 og vedtagelse af budget 2019.

Pulje til overenskomstfornyelse

Der er afsat en varig pulje på i alt 23,9 mio. kr. under Økonomiudvalget til centrale udgifter aftalt ved overenskomstfornyelsen i 2015. Puljen udmøntes løbende efter opkrævning fra KL.

Pulje til uforudsete udgifter

Puljen til uforudsete serviceudgifter i 2018 er fastholdt på 67,2 mio. kr. Puljen bliver udmøntet i løbet af budgetåret 2018.

Pulje til vedligeholdelsesbidrag vedr. demografi

Puljen indeholder midler til vedligeholdelsesbidrag til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter, der vedrører de demografiregulerede områder. Der refterer 5,3 mio. kr. i 2018, jf. bilag 10. Puljen udmøntes løbende.

Vedligeholdelsesbidraget dækker KEID's udgifter til udvendigt vedligehold af bygninger mv. og er pr. 1. januar 2016 udgået af demografimodellen. Bidraget er nu bevillingsstyret under KEID. Der vil være en overgangsperiode, hvor anlægsprojekter på de demografiregulerede områder, der er vedtaget i tidligere budgetter, bliver færdige, men hvor der ikke er bevilget vedligeholdelsesbidrag sammen med anlægsmidlerne. Der er derfor med augustindstillingen for budget 2016 oprettet en central pulje under Økonomiudvalget, som kan dække udgifter til vedligeholdelsesbidrag for de demografiregulerede områder i overgangsperioden. Hvis puljen ikke har midler nok til at dække udgifter til vedligeholdelsesbidrag i det enkelte år, vil midlerne blive opkrævet i forvaltningerne.

Puljer til driftsudgifter til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter

Under Økonomiudvalget ligger en række puljer til driftsudgifter til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter på i alt 38,9 mio. kr. i 2018. Når anlægsprojekterne er færdiggjorte overføres de tilsvarende driftsmidler i en sag om bevillingsmæssige ændringer. I bilag 10 fremgår en oversigt over de anlægsprojekter under opførelse, hvor der optræder driftsmidler under Økonomiudvalget.

Økonomiforvaltningen vil i forbindelse med augustindstillingen i samarbejde med de øvrige forvaltninger foretage en gennemgang af de afsatte puljemidler med henblik på at undersøge, om der er overskydende midler i puljerne til afledte driftsudgifter, som kan indgå i forhandlingerne om budget 2018.

KL-kontingent

Med den seneste befolkningsfremskrivning fra Danmarks Statistik forventes udgifter til KL-medlemskabet i 2018 at udgøre 21,8 mio. kr. for Københavns Kommune, hvilket er en opjustering på 0,7 mio. kr. i forhold til niveauet i IC2018.

Øvrige puljer

Det kan supplerende oplyses, at der i KEID's driftsbudget er afsat en pulje til salgsreservationsleje på 20,0 mio. kr. i 2018. Puljen afsættes i henhold til principperne for salgsreservationsleje, som blev besluttet i forbindelse med budget 2014. Puljen finansieres af mersalg på salg af rettigheder, men er mellemfinansieret på kassen, indtil mersalget er realiseret.

2.8. Økonomiudvalget – Movia

Med IC2018 blev der afsat 371,9 mio. kr. til busdrift i 2018 baseret på Movias basisbudget for 2018 udsendt i december 2016. Movias basisbudget dækker en periode, der ligger 12-24 måneder ud i fremtiden, og udsving i dieselpriiser, renteniveau og passagerindtægter medfører, at det foreløbige budget er behæftet med væsentlig usikkerhed. Det afsatte budget med IC2018 indeholder på den baggrund en buffer på 10 mio. kr. i 2018-2021. Bufferen fastholdes i juniindstillingen og revurderes ifm. augustindstillingen. Med åbning af Cityringen i sommeren 2019 forventes busnettet tilpasset til den forbedrede kollektive infrastruktur i København. Der blev med IC 2018 afsat 25 mio. kr. i 2019 og årene frem til merudgifter til busdriften i forbindelse med tilpasning af busnettet.

Movia har i februar 2017 offentliggjort regnskabet for 2016. Forskellen mellem realiserede omkostninger og indbetalte a conto beløb i 2016 efterreguleres i januar 2018. Movias regnskab viser, at Københavns Kommune får tilbagebetalt 40,5 mio. kr. Efterreguleringen håndteres i forbindelse med budgettet for 2018, jf. Økonomiudvalgets beslutning af 21. april 2015.

1.000. kr., løbende p/l	2018	2019	2020	2021
Movias budget i IC 2018	371.852	388.100	388.100	388.100
Efterregulering af regnskab 2016	-40.503	-	-	-
Movias budget i juniindstillingen	331.349	388.100	388.100	388.100

Movias bestyrelse førstebehandler Movias budget 2018 og overslagsår 2019-2021 på møde den 22. juni 2017, hvorefter Københavns Kommunes á conto betaling i 2018 og overslagsårene er kendt. Eventuelle korrektioner indarbejdes med augustindstillingen.

2.9. Økonomiudvalget – KL-kontingent

På KL's delegeretmøde i marts 2018 blev KL's kontingent pris og lønreguleret med 2,1 pct. Kontingentsatsen for 2018 udgør derfor 3.651,81kr. pr. 100 indbyggere opgjort pr. 1. januar 2014. KL's samlede kontingent for 2018 er 205,5 mio. kr.

Inden for denne ramme sker fordelingen mellem kommunerne på baggrund af den sidst kendte befolkningsandel. Med den seneste befolkningsfremskrivning fra Danmarks Statistik forventes udgifter til KL-medlemskabet i 2018 at udgøre 21,8 mio. kr. for Københavns Kommune, hvilket svarer til en stigning på 0,7 mio. kr. ift. niveauet i IC2018. Stigningen skyldes stigende befolkningsandel og pris- og lønfremskrivningen.

Udgifterne til kontingentet for 2018 kendes først endeligt, når Københavns befolkningsandel i 2018 kendes. KL beregner de enkelte kommuners befolkningsandel på baggrund af folketal pr. 1. januar 2018 fra Danmarks Statistik, derudover kan KL i løbet af året nedjustere kommunernes kontingent pga. reviderede pris- og lønfremskrivninger. Eventuelle justeringer håndteres med efterfølgende sag om bevillingsmæssige ændringer.

2.10. Økonomiudvalget – Hovedstadens Beredskab

Københavns Kommunes budget til Hovedstadens Beredskab I/S (HBR) udgør 281,4 mio. kr. i 2018. Med indstillingen sænkes budgettet med 0,3 mio. kr. ift. niveauet i IC2018, jf. tabel. Justeringen skyldes ændrede pris- og lønskøn.

Tabel. Københavns Kommunes driftstilskud til Hovedstadens Beredskab

1.000 kr., løbende p/l	2018	2019	2020	2021
Afsat budget med IC	281.160	287.356	293.688	300.160
Driftsbidrag jf. budgetforslag 2018	279.127	285.237	291.481	297.862
Tidligere afsat buffer	1.703	1.740	1.778	1.818
Afsat budget med juniindstillingen	280.830	286.977	293.259	299.680
Ændring	-330	-379	-429	-480

Det bemærkes, at der udestår endelig afklaring af budgetgrundlaget for HBR, herunder bl.a. overdragelse af opgaver om beskyttelsesrum fra Københavns Kommune. Bestyrelsen har i april 2017 besluttet, at selskabets budgetgrundlag endeligt fastlægges i foråret 2018. På den baggrund fastholdes den afsatte buffer.

2.11. Økonomiudvalget – Udbetaling Danmark

Københavns Kommune betaler årligt et administrationsbidrag og et IT-administrationsbidrag til Udbetaling Danmark (UDK).

Med budget 2017 blev der afsat 89,6 mio. kr. i budget i 2018, jf. tabel.

Tabel. Bidrag til UDK

1.000. kr., løbende p/l	2018	2019	2020
Administrationsbidrag	82.889	63.784	63.150
IT-administrationsbidrag	6.652	6.745	6.839
Samlede bidrag til UDK IC 2017	89.541	70.529	69.989

Overgang af systemer fra Københavns Kommune til Udbetaling Danmark

UDK opkræver fra og med 2016 et IT-bidrag som følge af, at UDK overtager driften af en række IT-systemer fra kommunerne, jf. augustindstillingen til budget 2016. IT-bidraget betyder udgifter på 6,7 mio. kr. i 2017, som forventes at stige til over 30 mio. kr., når systemerne er fuldt indfaset. Udgifterne til IT-bidraget modsvares af, at kommunen ikke længere skal betale for en række IT-systemer, der udfases i takt med at UDK overtager opgaverne.

Det bemærkes, at det afsatte budget til UDK er opgjort pba. forudsat tidsplan for overgang af systemer til UDK pr. august 2016.

ATP har den 25. november 2016 offentliggjort en revideret tidsplan, som omfatter en betydelig udskydelse af systemerne omkring Pension. Den udskudte tidsplan skyldes en forsinkelse af KMD's udvikling af Pensionssystemet. Jævnfør beskrivelse i IC2018 er den videre gennemførelse af monopolbruddet behæftet med usikkerhed.

Samlet set er der ikke på nuværende tidspunkt klarhed over, hvad forsinkelsen har af betydning for UDK's IT-bidrag for 2018. UDK forventes at offentliggøre budgetforslag for 2018 i august. På den baggrund er Københavns Kommunes budget til IT-administrationsbidrag i 2018 ikke ændret, men lagt fladt med 2017-niveauet. Økonomiforvaltningen vil i samarbejde med Kultur- og Fritidsforvaltningen opgøre de omkostninger, der bortfalder i 2018 og frem.

De samlede økonomiske konsekvenser forventes at blive indarbejdet med augustindstillingen.

2.12. Økonomiudvalget – Korrektion byfornyede ejendomme

Københavns Ejendomme og Indkøb (KEID) har indtil 2016 varetaget administrationen af byfornyede ejendomme, som Teknik- og Miljøforvaltningen har erhvervet i forbindelse med byfornyelsen og anvendt som udlejningsejendomme. I 2016 besluttede Borgerrepræsentationen at overføre ejendomme til KEID. Ved den sammenhæng blev lejeindtægten budgetlagt som en indtægtsbevilling og

tilført kommunens økonomiske råderum for de efterfølgende år, svarende til 14,6 mio. kr. (2018 p/l) efter fuld indfasning i 2019. Ved beregningen af KEIDs nettoindtægtsbevilling blev det dog overset, at det af TMF betalte administrationsbidrag ligeledes bortfalder ved overdragelsen af ejendommene. Derfor skal KEIDs udgiftsramme fra 2018 og frem øges med 1,3 mio. kr., således at den samlede årlige tilførsel til kommunens økonomiske råderum efter fuld indfasning bliver på 13,3 mio. kr.

2.13. Ændringer i systembesparelserne som følge af implementering af Kvantum

Mindskede tværgående systembesparelser

Med IC2018 blev de tværgående systembesparelser ved implementering af Kvantum fordelt ud på udvalgenes stigende profiler til effektiviseringsstrategien i 2021 og 2022 på baggrund af udvalgenes andel af det samlede effektiviseringspotentiale. Økonomiforvaltningen har siden IC2018 foretaget en detaljeret gennemgang af de tværgående systembesparelser som følge af implementering af Kvantum.

Gennemgangen har vist, at de beregnede systembesparelser i den oprindelige business case fra 2012 på 45 mio. kr. ved fuld indfasning er ca. 13 mio. kr. for høj. Hovedårsagen er, at systemerne RUBIN og OPUS Debitor ikke udfases som planlagt. Kvantums styregruppe besluttede den 31. marts 2017, at OPUS Debitor ikke skal udfases, som forudsat i den oprindelige business case vedrørende nyt økonomisystem. Vurderingen var, at der er markante risici i konverteringen, og at den nuværende OPUS Debitor løsning lever op til Københavns Kommunes behov. Kvantums styregruppe har den 5. maj 2017 fået forelagt de genberegnete systembesparelser ved implementeringen af Kvantum.

Ændringer indarbejdes i budgetforslaget

Økonomiforvaltningen er stadig i gang med at kvalitetssikre de tværgående systembesparelser. Den endelige beregning af systembesparelserne forventes afsluttet forud for augustindstillingen, hvor ændringerne indarbejdes i budgetforslag 2018. Opgørelse af måltalseffekte i 2021 og 2022 i effektiviseringsstrategien vil for hvert udvalg blive tilpasset som følge heraf.

Modgående foranstaltninger i forhandlingerne om budget 2018

For at imødegå de ændrede systembesparelser vil KIT til forhandlingerne om budget 2018 udarbejde to nye businesscases vedrørende Rubin og udfasning af mainframe for at håndtere de lavere systembesparelser. Det forventes, at de to business cases på sigt vil kunne levere besparelser i samme niveau, som ændringerne i business casen for Kvantum. Der vil være implementeringsomkostninger ved de to business cases, og derfor vil der blive søgt midler fra investeringspuljen i forbindelse med budgetforhandlingerne.

2.14. Børne- og Ungdomsudvalget – Finanslov 2017

Med finansloven for 2017 blev der afsat i alt 580 mio. kr. over fire år til at udvikle de danske dagtilbud, så både trivsel og læring øges for det enkelte barn. Regeringens udspil er endnu ikke konkretiseret og midlerne er endnu ikke udmøntet til kommunerne.

2.15. Teknik- og Miljøforvaltningen – Afledt drift til Øresundsstien og Enveloppeparken

Med overførselssagen 2016-17 blev der afsat 0,26 mio. kr. til anlæg af støjlindring ved Enveloppeparken og 1,7 mio. kr. til belysning på Øresundsstien ved Amagerstrand. Der blev samtidig afsat 0,09 mio. kr. til afledt drift i perioden 2018 til 2020 til Enveloppeparken. Til Øresundsstien blev der afsat 0,07 mio. kr. til afledt drift i perioden 2019 til 2020.

Med juniindstillingen afsættes der 0,01 mio. kr. i afledt drift til Enveloppeparken fra 2021 og frem, og til Øresundsstien afsættes der 0,07 mio. kr. i afledt drift fra 2021 og frem.

2.16. Teknik- og Miljøforvaltningen – Parkeringsundersøgelse

Teknik- og Miljøforvaltningen har meldt parkeringsområdet ind på risikolisten i 2017 som følge af ændrede betalingsmønstre og forventning om lavere indtægter. Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen vil frem mod augustindstillingen analysere indtægts- og udgiftsniveauet for betalingsparkering i 2018 og frem.

2.17. Teknik- og Miljøforvaltningen – Analyse af tabslån

Indenfor rammen af tidligere byfornyelseslovgivning, har kommunen kunne give tilsagn om støtte til byfornyelsesprojekter som tabslån. Teknik- og Miljøforvaltningen er i samarbejde med Økonomiforvaltningen i gang med at afklare den bevillingsmæssige udvikling for tabslåne på bevillingen Byfornyelse Ydelsesstøtte. Resultatet af tabslånsanalysen vil indgå i augustindstillingen.

3. Udvalgenes anlægsudgifter i budgetforslag 2018

Udvalgene overholder i budgetbidragene den udmeldte anlægsramme pr. 18. maj 2017 inkl. korrektioner.

Udvalgenes anlægsrammer blev fastlagt i IC2018 og er efterfølgende korrigeret som følge af periodiseringen af anlæg i sagerne om Anlægsoversigter fra henholdsvis BR den 30. marts og den 13. juni 2017. Sidstnævnte er indarbejdet med forbehold for den politiske behandling. Desuden er der indarbejdet andre politiske beslutninger frem til og med BR møde d. 18. maj 2017. Øvrige korrektioner til BR mødet den 22. juni vil blive indarbejdet i det endelige budgetforslag.

3.1. Periodisering af anlægsudgifter

I nedenstående tabel fremgår udviklingen i udvalgenes nettoanlægsudgifter i 2018 fra udvalgenes anlægsramme i IC2018 til juniindstillingen. Tabellen omfatter anlægsperiodiseringen, overførsels-sagen og korrektioner på baggrund af øvrige politiske beslutninger siden IC2018.

Kommunens samlede nettoanlægsudgifter i 2018 kan opgøres til 6.414,6 mio. kr. kr., hvilket svarer til et fald på 919,4 mio. kr. siden IC2018. Periodiseringen af anlægsudgifterne tegner sig for et fald på 1.000,7 mio. kr., mens overførselssagen har tilført 105,4 mio. kr. i 2018. I begge tilfælde har korrektionerne modpost på kassen, da finansieringen kommer fra tidligere budgetaftaler og overførselssager.

Tabel. Udvalgenes anlægsudgifter i 2018, netto

1.000 kr., 2018 p/l	Anlægsramme i IC2018	Periodisering af anlægsudgifter	Overførsels-sagen	Øvrige korrektioner	Anlægsramme i juniindstillingen for 2018
Økonomiudvalget	4.022.087	-1.056.943	95.176	32.429	3.092.750
Kultur- og Fritidsudvalget	336.974	-160.285	0	4.260	180.949
Børne- og Ungdomsudvalget	1.426.073	-44.061	3.610	-73.515	1.312.107
Sundheds- og Om-sorgsudvalget	215.012	36.884	916	0	252.812
Socialudvalget	145.475	59.782	997	0	206.254
Teknik- og Miljøudvalget	1.176.507	167.272	4.688	12.759	1.361.225
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	11.905	-3.396	0	0	8.509
I alt	7.334.032	-1.000.747	105.386	-24.066	6.414.605

I sagen om ”Anlægsoversigten - juni 2017”, der behandles på Økonomiudvalgets møde den 13. juni 2017, udgør bruttoanlægsudgifterne i budget 2018 7.231 mio. kr. Bruttoanlægsudgifterne er opgjort ekskl. anlægsudgifter på forsynings- og klimaområdet for i alt 171 mio. kr. og er udtryk for de skat-tefinansierede udgifter, der indgår i de årlige økonomiaftaler.

I forbindelse med næste indberetning til anlægsoversigten i august skal forvaltningerne igen periodisere deres anlægsprojekter på baggrund af den seneste viden om, hvornår de enkelte projekter forventes gennemført. Den nye anlægsperiodisering vil blive indarbejdet i forbindelse med tekniske ændringsforslag til budgetforslag 2018. Se kapitel 6.2 for en beskrivelse af den videre proces for anlægsperiodiseringer frem mod budgetforhandlingerne.

3.2. Centrale puljer

Der er i 2018 afsat en række centrale puljer til anlæg, der beløber sig til 1.037,1 mio. kr., jf. tabel. Puljerne ligger under Økonomiudvalget.

Tabel. Centrale puljer - anlæg

1.000 kr., løbende p/l	2018	2019	2020	2021
Pulje til investering i kernevevfærden, anlæg, budget 2017	118.910	0	0	0
Investeringspulje til effektiviseringsforslag, anlæg, IC 2018	325.000	0	0	0
Puljen til uforudsete udgifter, anlæg	27.311	27.445	27.580	27.715
Pulje til bygherrerreserve – renovering af skoler	7.695	16.303	23.234	27.030
Pulje til bygherrerreserve – til opførelse af nye skoler	5.273	0	0	0
Pulje til bygherrerreserve – helhedsrenovering af 10 skoler	30.365	43.280	50.350	0
Europaskole, anlæg	8.080	0	0	0
Pulje til ekstraordinære udgifter til anlæg af daginstitutioner besluttet i budget 2014	2.070	0	0	0
Parkering, P-anlæg	6.218	0	0	0
Oprensning af forurening mv. til daginstitution ved Sølund	21.057	0	0	0
Sølund - Miljø- og nedrivningsafgifter	28.113	0	0	0
Pulje til renovering af veje og broer mv.	157.000	0	0	0
Pulje til renovering af bygninger	200.000	0	0	0
Pulje til grundkøb	100.000	0	0	0
I alt	1.037.092	87.028	101.164	54.745

Anm.: Puljen til uforudsete udgifter er opgjort ekskl. teknisk reperiodisering på 12,7 mio. kr.

Pulje til investering i kernevevfærden, budget 2017

Efter Overførselssagen 2016-2017 reterer der 118,9 mio. kr. i puljen, som er blevet periodiseret til 2018. Puljen udmøntes i forbindelse med vedtagelse af budget 2018.

Pulje til investering i kernevefærd, IC 2018

Med IC 2018 blev der afsat 325,0 mio. kr. i 2018 til implementeringsudgifter vedrørende effektiviseringsstrategien for 2018. Puljen udmøntes med overførselssag 2017-2018 og vedtagelse af budget 2019.

Puljen til uforudsete udgifter

Puljen til uforudsete anlægsudgifter i 2018 udgør 27,3 mio. kr. Puljen udmøntes i løbet af 2018.

Pulje til bygherrerreserve – renovering af skoler

I budgetaftale 2015 blev der afsat en pulje til bygherrerreserve og reserve til uforudsete udgifter i anlægsfasen til opførelse af nye skoler. Med Overførselssagen 2016-2017 blev der afsat yderligere 64,1 mio. kr. til bygherrerreserve i perioden 2018-2021 (2018-pl) i forbindelse med helhedsrenovering af fire skoler. Puljen er på 7,7 mio. kr. i 2018 og udmøntes løbende.

Pulje til bygherrerreserve – til opførelse af nye skoler

I budgetaftale 2015 blev der afsat en pulje til bygherrerreserve og reserve til uforudsete udgifter i anlægsfasen til opførelse af nye skoler. Der resterer 5,3 mio. kr. i puljen i 2018. Puljen udmøntes løbende.

Pulje til bygherrerreserve – helhedsrenovering af 10 skoler

Der blev med budget 2017 afsat midler til helhedsrenovering af 10 skoler. I denne forbindelse er der afsat en pulje under Økonomiudvalget til bygherrerreserve. Puljen udgør 30,4 mio. kr. i 2018 og udmøntes løbende efter behov.

Europaskole anlæg

Der er i 2018 reserveret en pulje på 8,1 mio. kr. til anlægssagen om Europaskolen, herunder til finansiering af eventuelle stigninger i Byggeomkostningsindekset for Boliger ift. KL's pris og lønskøn for anlæg.

Pulje til ekstraordinære udgifter til daginstitutioner i 2014, budget 2014

I budgetaftalen for 2014 blev der afsat midler til ekstraordinære udgifter, midlertidige foranstaltninger, forurening og grundkøb, der vedrører daginstitutioner besluttet i budget 2014. Der resterer 2,1 mio. kr. i puljen i 2018.

Parkering, P-anlæg

Med budget 2016 blev der afsat en pulje på 6,2 mio. kr. i 2018 til indkøb af P-anlæg. Med overførselssagen 2016-2017 blev det besluttet, at puljen sammen med andre uforbrugte midler fra tidligere p-aftaler udmøntes i Teknik- og Miljøudvalget til de forpligtelser, der savner finansiering fra budget- og parkeringsaftale 2016. Det forventes, at BR forelægges indstilling herom den 24. august 2017.

Oprensning af forurening mv. til daginstitution ved Sølund

Der er i 2018 afsat en pulje på 21,1 mio. kr. vedrørende merudgifter til oprensning af forurennet grund i forbindelse med flytningen af daginstitutionen ved Plejecentret Sølund, jf. IC2015. Puljen reperiodiseres til 2019 i næste sag om anlægsperiodisering og udmøntes efter behov.

Sølund - Miljø- og nedrivningsafgifter

I budget 2015 blev der afsat en pulje på 28,1 mio. kr. til eventuelle miljø- og nedrivningsafgifter i forbindelse med opførelse af plejeboliger og ungdomsboliger på Sølund. Puljen reperiodiseres til 2019 i næste sag om anlægsperiodisering og udmøntes efter behov.

Pulje til reovering af veje og broer

Med IC2018 blev der afsat en pulje på 157,0 mio. kr. i 2018 til imødegåelse af yderligere nedslidning af veje og broer. Puljen udmøntes med vedtagelsen af budget 2018.

Pulje til reovering af bygninger

Med IC2018 blev der afsat en pulje på 200,0 mio. kr. i 2018 til imødegåelse af yderligere nedslidning af bygninger. Puljen udmøntes med vedtagelsen af budget 2018.

Pulje til grundkøb

Med IC2018 blev der afsat en pulje på 100,0 mio. kr. i 2018 til opkøb af grunde og byggerettigheder, jf. afsnit 5.5. Puljen udmøntes løbende af Økonomiudvalget.

4. Udvalgenes overførsler mv. i budgetforslag 2018

I IC2018 blev der fastlagt midlertidige måltal for de efterspørgselsstyrede overførsler. Forvaltningerne har i forbindelse med indleveringen af budgetbidraget afleveret redegørelser i de tilfælde, hvor der jf. IC2018 er krav om en obligatorisk redegørelse for det forventede udgiftsniveau i 2018.

Udviklingen i måltallene for efterspørgselsstyrede overførsler fremgår af tabellen nedenfor. Frem mod 1. behandlingen af kommunens budget i august vil Økonomiforvaltningen i samarbejde med forvaltningerne revurdere kommunens udgifter til overførsler i tilfælde af nye konjunkturskøn, DUT-korrektioner mv. Nedenstående tabel viser udviklingen i kommunens udgifter til overførsler mv.

Tabel. Udvalgenes udgifter til overførsler mv. i 2018

1.000 kr., 2018 p/l	IC 2018 (måltal)	Ændring	Juniindstilling 2018
Økonomiudvalget	361.213	-36.692	324.521
Kultur- og Fritidsudvalget (Sikringsydelser)	573.040	-38.681	534.360
Børne- og Ungdomsudvalget (Erhvervsgrunduddannelse)	2.513	6.768	9.281
Sundheds- og Omsorgsudvalget	2.010.706	-169.401	1.841.305
Aktivitetsbestemt medfinansiering	1.972.181	-164.343	1.807.838
Ældreboliger mv.	39.101	-5.058	34.043
Særligt dyre enkeltsager	-576	0	-576
Socialudvalget	1.440.376	-22.702	1.417.675
Aktivitetsbestemt medfinansiering	159.405	19.277	178.682
Førtidspensioner og personlige tillæg mv.	1.450.263	-41.979	1.408.284
Særligt dyre enkeltsager	-169.291	0	-169.291
Teknik- og Miljøudvalget	357	50.858	51.215
Boligsikring (byfornyelse)	3.490	858	4.348
Affaldsområdet	-3.000	50.000	47.000
Klima - drift	-133	0	-133

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	6.374.673	-39.089	6.335.584
Dagpenge, kontanthjælp og lignende	5.813.290	-45.198	5.768.092
Beskæftigelsesindsats	561.383	6.109	567.491
I alt	10.762.879	-248.939	10.513.940

4.1. Socialudvalget – Nye skøn for overførsler

Socialforvaltningens samlede skøn for udgifterne på overførsler mv. er nedjusteret med 42,4 mio. kr. i 2018 i forhold til det udmeldte måltal i IC2018, jf. tabellen nedenfor.

Justeringen af niveauet for overførsler fordeler sig med en nedjustering af skønnet på førtidspension med -45,6 mio. kr., og en opjustering af skønnet for sociale ydelser på +3,0 mio. kr. samt øvrige justeringer på netto +0,2 mio. kr.

Førtidspensionsområdet, har i de senere år været præget af store forandringer, der påvirker det forventede udgiftsniveau i 2018. Som følge af reformen af førtidspension og fleksjob fra 2013, er antallet af nytilkendte førtidspensioner faldet markant. Samtidigt er der i disse år en høj afgang af førtidspensionister, bl.a. som følge af de store efterkrigsårganges overgang til folkepension. Indførelsen af en ny refusionsmodel i 2016 betyder, at den statslige refusion for en række forsørgelsesudgifter, heriblandt førtidspension, reduceres gradvist i takt med borgernes samlede ledighedslængde. Da nytilkendte førtidspensionister som udgangspunkt antages indplaceret på laveste refusionsindsats, forventes kommunens udgift pr. førtidspensionist at være stigende i de kommende år. Til trods for dette forventer Socialforvaltningen, at afgang fra de gamle ordninger samlet set vil medføre et lavere i udgiftsniveau i 2018 end hidtil forudsat. På det grundlag foreslås budgettet til *førtidspension* nedjusteret med 45,6 mio. kr. ift. måltallet i IC2018. Desuden foreslås en nedjustering på 0,2 mio. kr. i forhold til måltallet i IC2018 på *personlige tillæg*, som ydes til førtidspensionister tilkendt før 2003.

På området *sociale ydelser* har der siden 2014 været tendens til en stigning i de årlige nettoudgifter. Området dækker bl.a. hjælp til borgere med merudgifter i forbindelse med eget eller barns handicap. Socialforvaltningen vurderer at stigningen skal ses i sammenhæng med udfordringerne på handicapområdet, hvor bl.a. antallet af børn og unge med diagnoser har været stigende. På den baggrund foreslås budgettet for sociale ydelser opjusteret med 3,0 mio. kr. i forhold til det udmeldte måltal i IC 2018.

Niveauet for Aktivitetsbestemt medfinansiering er opjusteret med 19,3 mio. kr., jf. afsnit 4.5.

Endeligt afspejler nedenstående tabel, at der siden IC2018 er omplaceret 0,4 mio. kr. fra styringsområdet 'Service' til styringsområdet 'Efterspørgselsstyret overførsler' grundet ændrede reglerne for kontering af EGU-elevs løn, samt afsat 0,5 mio. kr. til nye EGU-elever i overførselssagen 2016-2017.

Det bemærkes, at der er en særskilt proces for budgetlægningen vedrørende Indtægter fra den centrale refusionsordning, og en eventuel justering håndteres i augustindstillingen.

Tabel: Socialudvalgets skøn for efterspørgselsstyrede overførsler

Mio. kr., 2018-pl	Budget IC2018	Ændring	Juniindstillingen 2018
Førtidspension	1.322,5	-45,6	1.276,8
Sociale ydelser	118,9	3,0	121,9
Efterspørgselsstyret dagtilbud (Blindeinstituttet)	2,9	0,0	2,9
Personlige tillæg	6,0	-0,2	5,8
EGU-elever (omkontering og 100 EGU-elever, jf. Overførselssagen 2016/17)	0,0	0,9	0,9
Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsnet	159,4	19,3	178,7
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-169,3	0,0	-169,3
I alt	1.440,4	-22,6	1.417,7

Anm.: Grundet afrunding kan der være afvigelser i tabellens sumtal.

4.2. Kultur- og Fritidsudvalget – Nye skøn for overførsler

Kultur- og Fritidsforvaltningen varetager overførslerne til boligsikring, boligydelse, personlige tillæg og daghøjskolerne. Daghøjskolerne er rammestyrede, og det er derfor ikke nødvendigt at udarbejde et årligt skøn. KFF skønner, at udbetalinger i 2018 til efterspørgselsstyrede overførsler vil udgøre 511,0 mio. kr. i alt, hvilket er 38,7 mio. kr. lavere end budgetteret i IC2018, jf. tabel.

Tabel. Kultur- og Fritidsudvalgets skøn for efterspørgselsstyrede overførsler

Mio. kr., 2018 p/l	Budget IC 2018	Ændring	Budget juniindstillingen 2018
Personlige tillæg mv.	99,0	-4,0	95,0
Personlige tillæg mv. - refusion	-48,0	2,0	-46,0
Boligyldelse til pensionister	226,7	-	226,7
Boligsikring	272,0	-37,0	235,0
EGU-elever, jf. Overførselssagen 2016-17	0	0,4	0,4
Udgifter i alt	549,7	-38,7	511,0

Anm.: Det samlede overførselsbudget jf. indkaldelsescirkulæret er på 573.040 t. kr. inkl. daghøjskolerne, som udgør 23.330 t. kr. i 2018. Daghøjskolerne indgår ikke i skønnet for overførselsudgifter.

Den væsentligste ændring i forhold til IC2018 er på området Boligsikring. KFF har i IC 2018 fået en ramme på 272,0 mio. kr. til boligsikring. I september 2016 trådte en lovændring af kontant-

hjælpsloftet i kraft, som indebærer, at der nu er et samlet loft over, hvor meget man som borger kan modtage i ydelser fra kommunen. Lovændringen medfører, at der i boligstøtten skal modregnes borgernes øvrige ydelser til fx kontanthjælp, så det samlede loft for ydelser til en given borger ikke overskrides. Som følge af en lovændring på kontanthjælpsområdet foreslås en reduktion af budgettet med 37,0 mio. kr. så det samlet udgør 235,0 mio. kr. i 2018. Det bemærkes, at lovændringen ligeledes medfører et fald i kommunens indtægter fra bloktilskud.

4.3. Sundheds- og Omsorgsudvalget – Nye skøn for overførsler

Udgifterne til ældreboliger på overførsler mv. har en faldende profil. Sundheds- og Omsorgsudvalget har derfor reduceret budgettet med 6,3 mio. kr. i forbindelse med udvalgets budgetbidrag. Derudover er der siden IC2018 omplaceret 0,6 mio. kr. fra styringsområdet 'Service' til styringsområdet 'Overførsler' grundet ændrede reglerne for kontering af EGU-elevers løn, samt afsat 0,6 mio. kr. til nye EGU-elever i overførselssagen 2016-2017.

Tabel. Sundheds- og Omsorgsudvalgets skøn for efterspørgselsstyrede overførsler

Mio. kr., 2018 p/l	Budget IC 2018	Ændring	Budget juniindstillingen 2018
Ældreboliger, Overførsler mv.	39,1	-6,3	32,8
EGU-elever, jf. Overførselssagen 2016-17	0,0	1,3	1,3
I alt	39,1	-5,1	34,0

Anm.: Grundet afrunding er der afvigelser i tabellens sumtal.

4.4. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget – Nye skøn for overførsler

Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets samlede skøn for udgifterne i 2018 på bevillingen Efterspørgselsstyrede overførsler mv. er 45,2 mio. kr. lavere end IC2018. Den samlede udvikling dækker over udsving mellem de forskellige ydelser, jf. tabellen nedenfor.

Tabel. Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets efterspørgselsstyrede overførsler i 2018

Mio. kr., 2018 p/l	Budget IC 2018	Ændring	Budget juniindstillingen 2018
Kontanthjælp mv. ¹⁾	2.612,5	-148,7	2.463,8
Forsikrede ledige	1.600,9	4,5	1.605,4
Sygedagpenge	816,6	-27,9	788,7
Øvrige ²⁾	783,2	127,0	910,2
I alt	5.813,3	-45,2	5.768,1

Note: 1) Omfatter uddannelseshjælp, revalideringsydelse, integrationsydelse, kontantydelse og beskæftigelsesordninger, 2) Omfatter fleks- og skånejob, ledighedsydelse, ressourceforløbsydelse og seniorjob.

De forventede mindredgifter på 148,7 mio. kr. til kontanthjælp mv. skyldes hovedsageligt, at der forventes færre ydelsesmodtagere.

De forventede merudgifter på 127,0 mio. kr. til øvrige overførsler skyldes forventning om øget tilgang til fleksjob og ressourceforløbsydelse.

De forventede mindreudgifter på 27,9 mio. kr. vedrørende sygedagpenge skyldes både færre sygedagpengeforløb og en lavere udgift per ydelsesmodtager.

Herudover forventes merudgifter på 4,5 mio. kr. for forsikrede ledige.

De forventede udgifter til overførsler mv. er beregnet på baggrund af Økonomi- og Indenrigsministeriets Økonomiske redegørelse december 2016, den faktiske udvikling i antallet af ydelsesmodtagere primo 2017, realiserede enhedspriser beregnet pba. regnskab 2016 samt skøn for gennemsnitlige refusionsprocenter baseret på foreløbige tal fra STAR for januar og februar 2017.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil medio juni revurdere ledighedsskønnet på baggrund af Økonomisk redegørelse maj samt økonomiaftalen for 2018 mellem regeringen og KL (juni 2017). De revurderede skøn vil indgå i augustindstillingen. Yderligere revurderes ledighedsskønnet i august 2017 på baggrund af Økonomisk Redegørelse august 2017, således at eventuelle korrektioner kan indgå i forhandlingerne om budget 2018.

4.5. Kommunal medfinansiering af Sundhedsvæsenet

Budgettet til kommunal medfinansiering (KMF) er delt mellem Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Socialforvaltningen, hvoraf Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har budgettet til det somatiske område og sygesikringen (ca. 91 pct.), mens Socialforvaltningen har budgettet til psykiatriområdet (ca. 9 pct.). Budgettet til kommunal medfinansiering på det somatiske område bliver lagt på baggrund af Københavns Kommunes egen prognose for udgiftsniveauet, hvormed der tages højde for både den demografiske udvikling og forventet meraktivitet i forhold til KL's skøn, mens budgettet til KMF af psykiatrien tager udgangspunkt i seneste regnskab.

I 2018 træder en ny aldersdifferentieret model for KMF i kraft, som skal styrke kommunernes incitament til at forebygge indlæggelser. Fremadrettet skal kommunerne medfinansiere en større procentdel af udgifterne i de aldersgrupper, hvor kommunerne har størst mulighed for at forebygge indlæggelser: 45 pct. for 0-2 årige, 20 pct. for 3-64 årige, 45 pct. for 65-79 årige og 56 pct. for 80+ årige. Den nye aldersdifferentierede model påvirker ikke psykiatrien og er udgiftsneutral for kommunerne under ét.

Derudover er der lavet 2 justeringer af modellen for KMF - som påvirker udgiftsniveauet allerede fra 2017 og frem. Kommunerne skal ikke længere medfinansiere genoptræning under indlæggelse eller overflytninger mellem sygehuse. Prognosen for 2018 for det somatiske område er lavet på baggrund Københavns Kommunes prognose kombineret med foreløbige skøn for konsekvenserne af den nye aldersdifferentierede model på 2015, 2016 og 2017-aktiviteten.

Tabel. Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet

1.000 kr., 2018 p/l	Budget IC 2018 (inkl. overførselssagen)	Ændring	Budget juniindstillingen 2018
Sundheds- og Omsorgsudvalget	1.972.915	-165.077	1.807.838
Socialudvalget	159.405	19.277	178.682
Demografipulje/Økonomiudvalget	37.207	-37.207	0
I alt	2.169.526	-183.006	1.986.520

Budgettet til det somatiske område nedjusteres med 165,1 mio. kr. som følge af ændringerne til modellen for KMF. Regnskabet for 2016 viste et merforbrug til psykiatrien på 18,6 mio. kr., og der forventes samme udgiftsniveau i 2017. Budget 2018 opjusteres på den baggrund med 19,3 mio. kr. til niveauet i regnskab 2016 i 2018 p/l.

Med IC2018 blev niveauet for kommunal medfinansiering fra året før videreført, reguleret med regionernes p/l, og der blev afsat en pulje under Økonomiudvalget på 37,2 mio. kr. varigt svarende til Københavns Kommunes forventede demografiske udvikling fra 2017 til 2018. På baggrund af det opdaterede budget nulstilles puljen.

Kommunens budget for bruttoudgifterne på området sænkes i 2018 med i alt 183,0 mio. kr. Ændringerne påvirker imidlertid ligeledes Københavns Kommunes indtægter fra tilskud og udligning. Et samlet skøn heraf er behæftet med usikkerhed. På baggrund af beregninger fra ministeriet forventes den samlede økonomiske effekt af overgangen til den aldersdifferentierede model foreløbigt at betyde et mindre nettotab for Københavns Kommune. Herudover skal kommunerne ikke længere medfinansiere genoptræning under indlæggelse eller overflytninger mellem sygehuse, hvilket ligeledes medfører faldende udgifter til KMF, som modsvares af faldende indtægter fra tilskud og udligning.

4.6. Økonomiudvalget – Centrale puljer

Der er i budget 2018 afsat en række centrale puljer på styringsområdet ”overførsler mv.”. Puljerne beløber sig til 126,0 mio. kr. i 2018, jf. tabel. Puljerne er placeret under Økonomiudvalget.

Centrale puljer – Overførsler mv.

1.000 kr., løbende p/l	2018	2019	2020	2021
Pulje til demografiregulering af kommunal medfinansiering	0	0	0	0
Pulje til merudgifter for forsikrede ledige	27.462	28.010	28.570	29.141
Pulje til neutralisering af indtægter fra overførselsområdet	98.214	159.819	327.761	334.316
Pulje til overenskomstfornyelse	344	351	358	365
I alt	126.020	188.181	356.690	363.824

Pulje til demografiregulering af kommunal medfinansiering

Den afsatte pulje fra IC 2018 på 37,2 mio. kr. nulstilles som følge af nyt skøn for udgifterne til kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet, jf. afsnit 4.5.

Pulje til merudgifter for forsikrede ledige

Puljen er blevet afsat varigt i budgetforslaget til 2013 og skal dække eventuelle merudgifter til forsikrede ledige. Fra 2018 og frem udgør puljen 27,5 mio. kr. svarende til Københavns Kommunes nettomerudgifter, hvis ledigheden for kommunens forsikrede ledige bliver 0,5 pct.-point højere end forventet.

Pulje til neutralisering af indtægtsstigning på overførselsområdet

Regeringen og KL forventer stigende udgifter i forhold til niveauet i 2017 på det budgetgaranterede område samt øvrige overførsler. Kommunens overførselsudgifter i budgetoverslagsårene budgetteres ved at fremskrive udviklingen i satsreguleringsprocenten. Der indarbejdes ikke nye skøn for konjunkturudviklingen, vedtagne reformer mv. Indtægter fra tilskud og udligning budgetteres imidlertid på baggrund af KL's tilskudsmodel, hvor der i budgetoverslagsårene bl.a. tages højde for vedtagne reformer på overførselsområdet. Kommunens udgifter og indtægter budgetteres derfor forskelligt på dette område, hvilket kan medføre en overvurdering af råderummet.

For at neutralisere effekten af indtægtsstigningen er der i lighed med tidligere år afsat en udgiftspulje under Økonomiudvalget. Puljen udgør 98,2 mio. kr. i 2018. I augustindstillingen nulstilles puljen i 2018, mens niveauet for overslagsårene revurderes.

Pulje til overenskomstfornyelse – overførsler

Der er afsat en varig pulje på i alt 0,3 mio. kr. under Økonomiudvalget til centrale udgifter aftalt ved overenskomstfornyelsen i 2015. Puljen udmøntes løbende efter opkrævning fra KL.

5. Finansposter i budgetforslag 2018

5.1. Budgettering af finansposter

Som en del af udvalgenes budgetbidrag har forvaltningerne i maj indleveret bidrag for finansposter.

Økonomiforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen tilretter skøn for kommunal indkomstskat og selskabsskat, tilskud og udligning i budget 2018, når Social- og Indenrigsministeriet har offentliggjort de garanterede beløb for 2018 i ”Kommunal udligning og generelle tilskud 2018”, mens budgetoverslagsårene revurderes på baggrund af KL’s skatte- og tilskudsmodel, som forventes offentliggjort i juli 2017. Budgettet for indtægten fra grundskyld og dækningsafgift samt udgifter til tilbagebetaling af ejendomsskat revurderes ultimo juli og kvalitetssikres ultimo august på baggrund af SKATs seneste vurderingsændringer og halvårsregnskabet.

5.2. Finansposter

Finansposterne består af renteudgifter og -indtægter, indtægter fra skatter, tilskud og udligning samt balanceforskydninger. Københavns Kommunes finansposter udgør på baggrund af budgetbidragene for 2018 42.445 mio. kr. Skøn for indtægten fra skatter, tilskud og udligning svarer med en enkelt undtagelse til Indkaldescirkulæret 2018 og forventes opdateret ultimo juli på baggrund af Økonomi- og Indenrigsministeriets tilskudsudmelding samt SKATs ejendomsvurderinger.

Kommunens samlede indtægter er listet i tabellen nedenfor. I forhold til indkaldescirkulæret 2018 er det samlede resultat faldet med 418 mio. kr.

Tabel. Finansposter i IC2018 og juniindstillingen

Mio. kr.	IC2018	Ændring	Juniindstilling
Skatter	-31.261	0	-31.261
Kommunal indkomstskat	-24.662	0	-24.662
Selskabsskat	-1.439	0	-1.439
Anden skat på lignet visse indkomster	-149	0	-149
Grundskyld	-3.902	0	-3.902
Anden skat på fast ejendom	-1.109	0	-1.109
Tilskud og udligning	-7.580	1	-7.579
Udligning og statstilskud	-6.018	0	-6.018
Udligning af selskabsskat	316	0	316
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	-355	0	-355
Beskæftigelsestilskud	82	0	82
Tilskud til kommuner med sociale problemer	-1.603	0	-1.603
Øvrige tilskud	-2	1	-1
Renter	-117	22	-95

Finansforskydninger	-3.906	395	-3.510
Likvide aktiver	-4.205	1.168	-3.510
Indskud i Landsbyggefonden	294	0	294
Deponeringsfrigivelser	-23	-200	-223
Deponeringer	38	0	38
Øvrige forskydninger	-211	-573	-784
Langfristet gæld	202	0	202
Finansposter i alt	-42.863	418	-42.445

Note: Indtægter angives med negativt fortegn.

Skatter, tilskud og udligning

Skatter er Københavns Kommunes vigtigste indtægtskilde og udgør i juniindstillingen 31.261 mio. kr. De vigtigste skatter er indkomstskatter, ejendomsskatter og selskabsskatter. Skønnet svarer til indkaldelsescirkulæret 2018 (IC2018). Budgettet for skatteindtægterne opdateres i augustindstillingen.

I forhold til IC2018 er huslejemojs opjusteret med 1 mio. kr. Tilskud og udligning udgør i juniindstillingen 7.579 mio. kr.

Renter

Københavns Kommune forventer nettorenteindtægter på 95 mio. kr. i 2018.

Renteudgifterne udgør 80 mio. kr. og vedrører hovedsageligt kommunens langfristede gæld, samt renter vedrørende tilbagebetalinger på baggrund af klagesager på ejendomsskatteområdet.

Renteindtægterne skønnes med stor usikkerhed at udgøre 175 mio. kr. Indtægterne vedrører de af Borgerrepræsentationen afsatte midler til anlægsprojekter, der endnu ikke er eksekveret, som via kommunens investeringsforening hovedsageligt er placeret i korte realkreditobligationer samt øvrige obligationer og aktier, samt renteindtægter vedrørende tilgodehavender i betalingskontrol.

Renteindtægten er siden IC2018 nedjusteret. Ændringen skyldes bl.a. nedjustering af udbyttet fra investeringsforeningen og af renterne på kommunens realkreditobligationer, samt lavere renteindtægter fra tilgodehavender i betalingskontrol.

Balanceforskydninger

Balanceforskydninger omfatter kassetræk, indskud i landsbyggefonden, deponeringer, lån til betaling af ejendomsskat eller afdrag på kommunens langfristede gæld, som er på 202 mio. om året. Ændringen i likvide aktiver fra IC2018 til juniindstillingen på 1.168 mio. kr. afspejler primært ændringer i anlægsperiodiseringer, tilbagebetaling vedrørende Nordhavnsvej Tilkoblingsanlæg samt deponeringsfrigivelser. Udviklingen påvirker ikke kommunens økonomiske råderum, jf. afsnit 5.3.

Skønnet for de årlige deponeringsfrigivelser er opjusteret med 200 mio. kr. i forhold til IC2018 og udgør 223 mio. kr. jf. afsnit 5.3.

Udviklingen på -573 mio. kr. i *øvrige finansforskydninger* siden IC18 skyldes hovedsageligt følgende bevægelser:

- Tilbagebetaling af Københavns Kommunes tilgodehavende vedrørende Nordhavnsvej Tilkoblingsanlæg på -627 mio. kr., som har modpost på kassen og derfor ikke har råderumseffekt.
- Periodisering af klimainvesteringer i 1. anlægsperiodisering 2017 medfører en justering på +66 mio. kr.

5.3. Kassekorrektioner og deponering

Nordhavnsvej tilkoblingsanlæg

Københavns Kommune mellemfinansierer anlægget af Nordhavnsvej Tilkoblingsanlæg, som efterfølgende betales af HOFOR. Med juniindstillingen tilføres kassen 627 mio. kr. i 2018, da HOFOR forventes at tilbagebetale Københavns Kommunes tilgodehavende vedrørende Nordhavnsvej Tilkoblingsanlæg i 2018. Tilbagebetalingen har modpost på kassen, og har derfor ikke råderumseffekt.

Deponering

I juniindstillingen er det samlede niveau for deponeringsfrigivelser 223 mio. kr. Sammenlignet med niveauet ved IC2018, er der tale om en ændring på 200 mio. kr. Ændringen vedrører ekstraordinær frigivelse af deponering til konsolidering af kassen i 2018. Ændringen har modpost på kassen, og har derfor ikke råderumseffekt.

De resterende 23,1 mio. kr. henføres til deponering vedrørende indgåelse af tredjemands-lejemål samt låntagning i selskabet bag Multiarenaen, hvor der årligt kan frigives 23,1 mio. kr., som ligeledes skal tilfalde kassen.

Kassen vil i 2018 således blive tilført 223,1 mio. kr. hvoraf heraf 200 mio. kr. vedrører ekstraordinær frigivelse af deponering til konsolidering af kassen i 2018, og 23,1 mio. kr. består af 3.-mands-lejemål, låntagning i selskabet bag Multiarenaen og øvrig deponering.

Yderligere blev det med overførselssagen 2015-2016 besluttet at deponere 38 mio. kr. i 2018 og 114 mio. kr. i 2019 i forbindelse med etablering af en skøjtehal på Østerbro.

6. Områder der kan påvirke budget 2018

Kommunens økonomi vil i 2018 blive påvirket af en række fortrinsvis eksterne faktorer, som kan få væsentlige økonomiske konsekvenser, men som det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at skønne den præcise effekt af. I dette kapitel redegøres for de væsentligste elementer.

6.1. Aftale om kommunernes økonomi for 2018

Regeringen og KL indgik den 1. juni 2017 Aftale om kommunernes økonomi for 2018. I lighed med de foregående år er der tale om en stram aftale. Hovedelementerne i aftalen omfatter bl.a.

- Med moderniserings- og effektiviseringsprogrammet er parterne enige om, at der frigøres 1,0 mia. kr. i service i 2018
- Et løft på 0,3 mia. kr. i service ift. aftalen for 2017
- Et løft af anlægsrammen på 0,7 mia. kr. ift. aftalen for 2017
- En videreførsel af finansieringstilskud på 3,5 mia. kr.

Økonomiudvalget orienteres særskilt om aftalens nærmere indhold og betydning for kommunens økonomi.

Det bemærkes, at der udestår vedtagelse af det såkaldte bloktilskudsaktstykke i Folketingets finansudvalg, herunder bl.a. Lov- og Cirkulæreprogrammet, opdaterede pris- og lønskøn mv. De økonomiske konsekvenser af aftalen indarbejdes med augustindstillingen, jf. også afsnit 6.3.

6.2. Håndtering af anlægsloft

Med Aftale om kommunernes økonomi for 2018 er der fastsat et anlægsniveau for kommunerne under ét på 17,0 mia. kr. Det aftalte niveau skal ses i forhold til samlede kommunale anlægsinvesteringer på 18,7 mia. kr. i regnskab 2016. Det fremgår videre, at regeringen og KL er enige om, at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at den aftalte kommunale anlægsramme i 2018 overholdes i både budgetterne og regnskaberne. Der er fastsat et loft over de kommunale investeringer i 2018. Dermed er 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte anlægsramme.

Med 2. sag om anlægsperiodisering indgår 7,2 mia. kr. i bruttoanlæg i budgetrammerne for 2018, opgjort ekskl. anlægsudgifter på forsynings- og klimaområdet. Bruttoanlæg udgjorde 3,2 mia. kr. i budget 2017. Som fremlagt på Økonomiudvalgets budgetseminar i januar, kommer hertil behovet for midler til strategisk grundkøb. Der er med IC2018 afsat 100 mio. kr., men foreløbigt vurderes et behov på op mod yderligere 200 mio. kr. i 2018 og årene frem. På Økonomiudvalgets budgetseminar i august fremlægges et konsolideret bud på behovet. Det samlede anlægsbehov på 3,4 mia. kr. i 2018 er indberettet til KL.

I forbindelse med næste indberetning til anlægsoversigten i august skal forvaltningerne igen periodisere deres anlægsprojekter på baggrund af den seneste viden om, hvornår de enkelte projekter forventes gennemført. For at forbedre muligheden for at periodisere korrekt har ØKF i samarbejde med forvaltningerne i første halvår 2017 arbejdet på at klarlægge, hvordan der laves de mest realistiske budgetter på bruttoanlæg. Centralt står her en kritisk stillingtagen til de enkelte indmeldinger og en tæt dialog med projektlederne. Der skal desuden ske en vurdering på porteføljeniveau, hvor

man blandt andet sammenligner med sidste års forbrug i samme periode og forholder sig til porteføljen samlede udvikling.

Økonomiudvalget vil løbende blive orienteret om status på anlægsniveauet i 2018.

6.3. Skatter, tilskud og udligning

Den enkelte kommune har herudover først vished om indtægterne i 2018, når Økonomi- og Indenrigsministeriet offentliggør ”Kommunal udligning og generelle tilskud 2018”, forventeligt ultimo juni. Heri fremgår bl.a. den enkelte kommunes garanterede indtægt fra indkomstskat, selskabsskat, tilskud og udligning samt reguleringsprocenten på grundskyld. De opdaterede indtægter fra skatter, tilskud og udligning indarbejdes med augustindstillingen.

Den enkelte kommunes indtægt fra tilskud og udligning afhænger af det beregnede udgiftsbehov og de forventede indtægter fra indkomstskat, selskabsskat og grundskyld. Udgiftsbehovet beregnes på baggrund af den forventede demografi i budgetåret, socioøkonomiske kriterier opgjort på historiske år, fordelingen af udgifterne i kommunernes budget for 2017 på aldersgrupper samt elementer fra Aftale om kommunerne økonomi for 2018. Mindre udsving i de socioøkonomiske kriterier samt en anden fordeling af udgifterne på aldersklasser end forventet kan medføre markante ændringer i indtægterne.

6.4. Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet

Økonomiaftalen for 2018 omfatter en række tiltag til at frigøre midler i kommunerne i regi af moderniserings- og effektiviseringsprogrammet på 1 mia. kr. for kommunerne set under ét. Økonomiforvaltningen vil med inddragelse af forvaltningerne vurdere potentialet i programmet. Status herpå vil indgå i augustindstillingen.

7. Den videre proces for udarbejdelse af budget 2018

7.1. Budgetproces og tidsplan

Tabel. Tidsplan for budgetproces

Aktivitet	Dato
Frist for aflevering af udvalgenes tilrettede budgetbidrag til ØKF	21. jun.
Budgetseminar for Økonomiudvalget	22. og 23. aug.
ØU 1. behandler budgetforslag 2018 (augustindstillingen)	23. aug.
BR 1. behandler budgetforslag 2018	31. aug.
Frist for indgåelse af budgetaftale og frist for eventuelle partier uden for aftalen til at indsende ændringsforslag til budgetforslag 2018 (kl. 12.00)	18. sep.
Ændringsforslagene til budgetforslag 2018 udsendes til Borgerrepræsentationen	22. sep.
ØU behandler indstillingen "Tekniske ændringsforslag til Budgetforslag 2018" (TÆF)	26. sep.
ØU 2. behandler budgetforslag 2018	26. sep.
Frist for partiernes indsendelse af underændringsforslag til ændringsforslagene til budgetforslag 2018 (kl. 12.00)	27. sep.
Afstemningsprogram med indarbejdede underændringsforslag udsendes til Borgerrepræsentationen	29. sep.
BR behandler indstillingen "Tekniske ændringsforslag til Budgetforslag 2018" (TÆF)	5. okt.
BR 2. behandler budgetforslag 2018	5. okt.

Økonomiudvalget vil i forbindelse med 1. behandling af kommunens budgetforslag få forelagt et samlet skøn for kommunens økonomi. Her vil Økonomiforvaltningen ligeledes redegøre for kommunens udisponerede finansiering og økonomaftalens vækstrammer for kommunernes service- og anlægsudgifter.

7.2. Formelle retningslinjer for udarbejdelse af budgetforslag 2018

Økonomiforvaltningen står for den endelige opsætning af kommunens samlede budgetforslag, der forelægges Økonomiudvalget den 23. august 2017. Dette vil ske i samarbejde med fagforvaltningerne, der bidrager med nye afsnit, beregninger mv. som følge af nye budgetrammer.

Det anbefales, at de pr. 2. maj indberettede budgetbidrag fra udvalgene inkl. de foreslåede korrektioner og bemærkninger, som fremgår detaljeret i bilag 7, indgår i det videre arbejde med udarbejdelsen af Københavns Kommunes samlede budgetforslag for 2018.

Økonomiforvaltningen bemyndiges til at afklare tekniske udeståender vedrørende udvalgenes rammer for 2018 med forvaltningerne samt at tilrette udvalgenes budgetter som følge af ændringer i pris- og lønfremskrivningen i medfør af økonomaftalen for 2018.

Herudover bemyndiges Økonomiforvaltningen til i samarbejde med forvaltningerne at revurdere kommunes udgifter til overførsler frem mod Økonomiudvalgets 1. behandling af budget 2018 i august. Niveaueet for overførslerne kan blive påvirket af nye konjunkturskøn mv.

7.3. Proces for budgetnotater til forhandlingerne om budget 2018

Med IC2018 blev det besluttet, at der skal udarbejdes budgetnotater på *need to* emner, på rettidig omhu samt eventuelt 1-3 enkeltstående budgetnotater på specifikke udfordringer inden for de enkelte fagforvaltningers områder. Arbejdet koordineres i kredsen af administrerende direktører mhp. at fokusere udarbejdelse af budgetnotater. For at præcisere *need to*-prioriteringen er antallet af kategorier ændret fra fire til tre. Præciseringen skyldes, at fjerde kategori ”*need to* på sager som følge af beslutninger i Folketinget eller i KL-regi” reelt er dækket af første kategori ”*need to* på risikolisten” og. Derfor ændres de to kategorier til en ny første kategori ”*need to* på risikosager”. Kredsen af administrerende direktører er blevet orienteret om præciseringen og har drøftet den. I budget 2018 skal eventuelle *need to*-budgetnotater således inddeles i følgende tre kategorier:

1. *need to* på risikosager
Uforudsete sager, der medfører større merudgifter, og som er forårsaget af lovgivning, udefrakommende begivenheder (arbejdstilsyn, konkurser, kontraktafklaringer mv.) o.lign. Forvaltningerne har ansvar for at undersøge, hvorvidt risikosagen kan skaleres. Hvis ikke dette er muligt, skal forvaltningen undersøge, hvorvidt udgifterne kan dækkes af kompenserende besparelser og interne omprioriteringer.
2. *need to* på kapacitet
Der skal etableres den nødvendige kapacitet til tiden f.eks. daginstitutioner, skolespor, plejeboliger mv. samt afsættes midler til strategiske grundkøb. Forvaltningerne er forpligtede til at undersøge, om de selv kan dække behovet indenfor forvaltningens eksisterende bygningsmasse.
3. *need to* på renovering (bygninger og veje m.v.)
*Værdien af kommunens bygninger og veje mv. skal fastholdes. Der er afsat midler i puljer i budgetforslag 2018 til at undgå yderligere nedslidning på henholdsvis bygninger og veje. Er der bygninger eller infrastruktur, som vil blive fordyret, såfremt finansieringen udskydes og ikke kan finansieres inden for de afsatte puljer eller inden for KEIDs og TMFs vedligeholdelses- og genopretningsbudgetter, kan disse indgå som *need to*.*

Rettidig omhu kan omfatte områder, hvor:

- udgifter stiger såfremt finansieringen udskydes,
- der er mulighed for at opnå ekstern medfinansiering, såfremt kommune afsætter finansiering,
- der kan opnås en bedre udnyttelse af kommunens grunde i forbindelse med anlægsbyggerier f.eks. en ny svømmehal under en kommende skole,
- der er behov for afsættelse af afledte driftsudgifter til anlægsprojekter i forbindelse med afgivelse af rådighedsbeløb til anlægsprojekter.

Forvaltningerne kan udover need to-budgetnotater og rettidig omhu afleverer 1-3 enkeltstående budgetnotater på specifikke udfordringer inden for fagforvaltningens område. Budgetnotaterne skal relatere sig til konkrete udfordringer.

Fristen for indlevering af need to-budgetnotater, rettidig omhu samt budgetnotater på specifikke udfordringer er fastsat til 11. august 2017 i IC2018.

7.4. Intern DUT-proces

Processen for indarbejdelse af DUT-sager indebærer i Københavns Kommune, at den samlede DUT-kompensation fordelt på udvalg indregnes i forbindelse med Borgerrepræsentationens vedtagelse af budgettet. Proces- og tidsplan fremgår af IC2018. Dermed udarbejdes der ikke en selvstændig indstilling vedrørende DUT. Denne proces understøtter først og fremmest kommunens overholdelse af serviceudgiftsrammen i økonomiaftalen og sikrer et retvisende vedtaget budget for 2018.

Processen indebærer, at forvaltningerne efter DUT-sæsonens afslutning i juni måned udfylder en skabelon for alle DUT-sager på de respektive forvaltningers område med faktiske udgifter og indtægter på baggrund af Lov- og Cirkulæreprogrammet. Materiale til DUT-sagerne udsendes primo juni 2017, jf. tidsplan i IC2018. Udfyldte skabeloner indsendes til Økonomiforvaltningen senest den 31. juli 2017 kl. 12. Herefter vil Økonomiforvaltningen i samarbejde med forvaltningerne afklare eventuelle uklarheder vedrørende sagerne samt placering på bevillinger mv., så der kan afsættes en DUT-pulje ud fra sagernes placering på service, overførsler mv. og anlæg i forbindelse med budgetforslaget 23. august 2017.

Sager med påvirkning i 2017 vil indgå i 2. sag om bevillingsmæssige ændringer, som behandles af Økonomiudvalget den 23. august 2017. Økonomiforvaltningen vil forestå denne proces baseret på forvaltningernes indberetninger i uge 31. Fristen for endelig afklaring er den 4. august 2017 kl. 12.00. Sager med påvirkning i 2017 indarbejdes i forvaltningernes halvårsregnskab og augustprognose som forventede korrektioner.

Såfremt der ikke administrativt kan opnås enighed om DUT-kompensationen, indarbejdes Økonomiforvaltningens forslag i budgetforslaget svarende til Københavns Kommunes andel af DUT-kompensationen. Ved uenighed om sager på tværs af forvaltningerne fastlægger Økonomiforvaltningen ligeledes fordelingsnøglen mellem forvaltningerne. Til håndtering af eventuelle afvigelser mellem de faktisk forventede udgifter og indtægter skønnet af fagforvaltningen og den samlede DUT-kompensation for sagen kan disse rejses i forbindelse med budgetforhandlingerne, jf. bevillingsreglerne. I budgetnotater vedrørende skæve DUT-sager skal det fremgå, hvor stort økonomisk omfang sagerne forventes at have og konsekvenserne af eventuel manglende finansiering, hvis der ikke bevilliges midler til sagerne.